Četrtek, 25. marca 2010

Učinki svetovne finančne in gospodarske krize na države v razvoju in razvojno sodelovanje

P7_TA(2010)0089

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 25. marca 2010 o učinkih svetovne finančne in gospodarske krize na države v razvoju in razvojno sodelovanje (2009/2150(INI))

(2011/C 4 E/06)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju vrhunskega srečanja skupine G-20 v Pittsburghu 24. in 25. septembra 2009 in v Londonu dne 2. aprila 2009,

— ob upoštevanju vrhunskega srečanja skupine G-8 v L'Aquili, v Italiji, od 8. do 10. julija 2009,

— ob upoštevanju deklaracije tisočletja OZN z dne 8. septembra 2000, v kateri so opredeljeni razvojni cilji tisočletja, ki jih je skupaj določila mednarodna skupnost, da bi med drugim izkoreninila revščino in lakoto,

— ob upoštevanju evropskega soglasja o razvoju ([1]) ter kodeksa ravnanja EU o dopolnjevanju in delitvi dela v okviru razvojne politike ([2]),

— ob upoštevanju soglasja iz Monterreyja, sprejetega na mednarodni konferenci o financiranju za razvoj od 18. do 22. marca 2002 v Monterreyju, Mehiki,

— ob upoštevanju pariške deklaracije o učinkovitosti pomoči in agende za ukrepanje iz Akre,

— ob upoštevanju poročila Mednarodnega denarnega sklada o posledicah svetovne finančne krize za države z nizkim prihodkom – dopolnitev, ki je bilo objavljeno septembra 2009,

— ob upoštevanju poročila Mednarodnega denarnega sklada o svetovnih gospodarskih napovedih – podpora okrevanju, objavljenega oktobra 2009,

— ob upoštevanju poročila Mednarodnega denarnega sklada o dopolnjenih svetovnih gospodarskih napovedih, objavljenega januarja 2010,

— ob upoštevanju poročila Svetovne banke z naslovom Zaščita napredka: izzivi držav z nizkim prihodkom v svetovni recesiji, ki je bilo objavljeno septembra 2009,

— ob upoštevanju poročila Svetovne banke z naslovom Globalno financiranje razvoja: oris globalnega okrevanja 2009, objavljenega junija 2009,

— ob upoštevanju poročila Svetovne banke z naslovom dopolnjeni svetovni gospodarski obeti – kriza, finance in rast, objavljenega januarja 2010,

— ob upoštevanju evropskega poročila o razvoju o premagovanju šibkosti v Afriki oblikovanje novega evropskega pristopa, ki je bilo objavljeno oktobra 2009,

([1]) UL C 46, 24.2.2006, str. 1.
([2]) Sklepi Sveta št. 9558/07 z dne 15. maja 2007.

— ob upoštevanju študije, ki jo je pripravila družba za svetovanje HTSPE z naslovom Program učinkovitosti pomoči: koristi evropskega pristopa, ki jo je naročila Komisija in je bila objavljena oktobra 2009,

— ob upoštevanju poročila delovne skupine OZN za odpravo vrzeli pri uresničevanju razvojnih ciljev tisočletja o krepitvi svetovnega partnerstva za razvoj v času krize, ki je bilo objavljeno septembra 2009,

— ob upoštevanju poročila Konference Združenih narodov za trgovino in razvoj (UNCTAD) z naslovom Poročilo o trgovini in razvoju za leto 2009, objavljenega septembra 2009,

— ob upoštevanju poročila Konference Združenih narodov za trgovino in razvoj (UNCTAD) z naslovom Poročilo o najmanj razvitih državah za leto 2009: upravljanje držav in razvoja,

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. novembra 2009 o vrhunskem srečanju Organizacije ZN za prehrano in kmetijstvo ter o zanesljivi preskrbi s hrano ([1]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. oktobra 2009 o učinkih svetovne finančne in gospodarske krize na države v razvoju in razvojno sodelovanje ([2]),

— ob upoštevanju svoje predstavitve o učinkih svetovne finančne krize na države v razvoju in razvojno sodelovanje, ki je potekala 10. novembra 2009, in zlasti prispevka profesorja Guttorma Schjelderupa o nezakonitih denarnih tokovih in davčnih oazah,

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. oktobra 2009 o vrhunskem srečanju skupine G20 24. in 25. septembra 2009 v Pittsburghu ([3]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. marca 2009 o letnih poročilih Evropske investicijske banke in Evropske banke za obnovo in razvoj za leto 2007 ([4]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. februarja 2006 o novih finančnih instrumentih za razvoj v zvezi s cilji novega tisočletja ([5]),

— ob upoštevanju skupne resolucije o vplivu finančne krize na države AKP, ki jo je 3. decembra 2009 sprejela skupna parlamentarna skupščina AKP-EU v Luandi,

— ob upoštevanju sodbe Sodišča z dne 6. novembra 2008 o pravni podlagi Sklepa 2006/1016/ES ([6]),

— ob upoštevanju Direktive 2009/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spremembi Direktive 2003/87/ES z namenom izboljšanja in razširitve sistema Skupnosti za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov ([7]),

— ob upoštevanju sporočila Evropske komisije z dne 8. aprila 2009 z naslovom Podpora državam v razvoju pri spopadanju s krizo (KOM(2009)0160),

— ob upoštevanju delovnega dokumenta Komisije z dne 5. aprila 2005 o novih virih financiranja za razvoj: pregled možnosti (SEC(2005)0467),

— ob upoštevanju sklepov Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose z dne 18. in 19. maja 2009 o podpori državam v razvoju pri spopadanju s krizo,

([1]) Sprejeta besedila, P7_TA(2009)0102.
([2]) Sprejeta besedila, P7_TA(2009)0029.
([3]) Sprejeta besedila, P7_TA(2009)0028.
([4]) Sprejeta besedila, P6_TA(2009)0185.
([5]) UL C 290 E, 29.11.2006, str. 396.
([6]) Zadeva C-155/07, Evropski *parlament* proti *Svetu* Evropske unije; UL C 327, 20.12.2008, str. 2.
([7]) UL L 140, 5.6.2009, str. 63.

Četrtek, 25. marca 2010

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 15. septembra 2009 z naslovom Usklajenost politik za razvoj – vzpostavitev okvira politik za pristop celotne Unije (KOM(2009)0458) in sklepov Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose z dne 17. novembra 2009 o skladnosti politike za razvoj in operativnega okvira za učinkovitost pomoči,

— ob upoštevanju konference ZN o svetovni finančni in gospodarski krizi ter njenih posledicah za razvoj in odobritev zaključkov konference generalne skupščine ZN v Resoluciji 63/303 z 9. julija 2009,

— ob upoštevanju konference o inovativnem financiranju, ki je potekala 28. in 29. maja 2009 v Parizu, ter mednarodne konference o financiranju razvoja, ki je potekala od 28. novembra do 2. decembra 2008 v Dohi,

— ob upoštevanju priporočil odbora strokovnjakov predsednika generalne skupščine ZN o reformah mednarodnega monetarnega in finančnega sistema, objavljenih marca 2009,

— ob upoštevanju člena 48 svojega poslovnika,

— ob upoštevanju poročila Odbora razvoj ter mnenj Odbora za mednarodno trgovino in Odbora za ekonomske in monetarne zadeve (A7-0034/2010),

A. ker so gospodarstva v vzponu in razvoju v letu 2009 dosegla le 2,1 % rast v primerjavi s 6,1-odstotno stopnjo rasti leta 2008,

B. ker naj bi globalna trgovina z blagom v letu 2009 padla za 17 %, naložbe v trgovino in infrastrukturo pa omahujejo zaradi kreditnega krča ter ker je kriza še posebej hudo prizadela najmanj razvite države,

C. ker si mednarodne finančne institucije na vso moč prizadevajo, da bi izpolnile potrebe držav v razvoju, in se bodo soočile s hudimi omejitvami posojil, če ne bo zagotovljenega več kapitala,

D. ker ne smemo spregledati učinka svetovne krize na države v razvoju s srednje visokim prihodkom,

E. ker so vrzeli v ureditvi, spremljanju in nadzoru finančnega sektorja, pomanjkljivo spremljanje in mehanizmi za hitro opozarjanje, kot tudi določene politike mednarodnih finančnih institucij, povzročile pospešeno sistemsko krizo svetovnih razsežnosti, zaradi česar je treba preoblikovati obstoječe vzorce, kar bi moralo vključevati mednarodno kompenzacijo in delitev bremena,

F. ker davčne oaze ponujajo kraj za skrivanje denarja, kar daje ovira dobro upravljanje, zlasti na področju obdavčevanja in pravne države; ker naj bi nezakoniti tokovi kapitala iz držav v razvoju znašali med 641 in 941 milijardami USD, kar je približno desetkratna vrednost svetovne razvojne pomoči,

G. ker je svetovna korupcija po letnem poročilu za 2008 organizacije Transparency International sedaj dosegla 50 milijard USD, kar je skoraj polovica celotnega obsega svetovne uradne razvojne pomoči ali naložb, ki so potrebne za uresničitev ciljev glede pitne vode in javne higiene,

H. ker je Evropska unija največja donatorica pomoči, saj je leta 2008 zagotovila 60 % svetovne pomoči, in ker Komisija napoveduje, da bo leta 2009 za 22 milijard USD primanjkljaja za zaveze uradne razvojne pomoči,

I. ker bo manjša proizvodnja naprednih gospodarstev, do katere je prišlo zaradi globalne krize, neizogibno povzročila upad obsega uradne razvojne pomoči v času, ko je zunanja pomoč odločilnega pomena za države v razvoju,

J. ker skoraj vse obljube EU (99 %) izhajajo iz teh obvez; 8,8 milijardi EUR je bilo izplačanih predhodno, zato obstaja nevarnost, da bo v prihodnjih letih na voljo manj razvojne pomoči,

K. ker bi evropski pristop do učinkovitosti pomoči lahko zagotovil povečanje učinkovitosti za 3 do 6 milijard EUR letno za obdobje med 2010 in 2015,

1. se docela zaveda, da so si v zadnjih dveh letih krize sledile (prehrambna, energetska, podnebna, finančna, gospodarska in socialna kriza), kar je resno vplivalo na industrializirane države in na države v vzponu, a imelo uničujoče posledice za revne skupine prebivalcev v državah v razvoju, z več kot 200 milijoni delavcev, ki so po celem svetu izpostavljeni skrajnji revščini, in več kot šestino svetovnega prebivalca, ki trpi lakoto;

2. poudarja, da je EU obvezana pomagati državam v razvoju pri soočanju z bremeni svetovne gospodarske krize in podnebnih sprememb, za katera niso odgovorne; v zvezi s tem poziva države članice, naj v celoti izpolnijo svoje obveznosti uradne razvojne pomoči do držav v razvoju;

3. poziva h krepitvi zavez za uresničevanje razvojnih ciljev tisočletja do leta 2015 in poziva k bolj usklajenem ukrepanju med revizijo razvojnih ciljev tisočletja leta 2010; poziva države članice, naj izrazijo kar največjo podporo vrhunskemu srečanju Združenih narodov o razvojnih ciljih tisočletja v letu 2010 in dosežejo skupno stališče zanj;

4. poziva države članice, naj v celoti izpolnijo svoje zaveze glede uradne razvojne pomoči, tako na dvostranski kot na večstranski ravni;

5. poziva države članice, naj povečajo obseg uradne razvojne pomoči, da bodo dosegle skupni cilj 0,56-odstotnega deleža uradne razvojne pomoči/bruto nacionalnega dohodka (BND) do leta 2010 in cilj 0,7 % do leta 2015; poleg tega jih poziva, naj si bolj prizadevajo za večjo učinkovitost pomoči z izvajanjem pariške deklaracije in agende za ukrepanje iz Akre, pri čemer naj bolje medsebojno usklajujejo ukrepe, izboljšajo predvidljivost in trajnost mehanizmov pomoči, pospešijo zagotavljanje pomoči, nadalje sproščajo pomoč ter povečajo absorpcijsko sposobnost prejemnikov pomoči; podpira novo mednarodno pobudo za preglednost pomoči, katere cilj je izboljšati razpoložljivost in dostopnost informacij o pomoči, s čimer bi povečali njeno legitimnost in zagotovili, da bi se uporabila na čim bolj učinkovit način za boj proti revščini; poziva vse države članice, ki te pobude še niso podprle, naj to storijo;

6. poudarja, da je izpolnitev zavez uradne razvojne pomoči obvezna, a še vedno nezadostna za reševanje razvojnih nujnih razmer, in ponovno poziva Komisijo, naj dejavno spodbuja obstoječe inovativne instrumente za financiranje razvoja in nujno opredeli dodatne inovativne vire;

7. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da se uradna razvojna pomoč za javno zdravje, zlasti spolno in reproduktivno, ki je ključno za doseganje razvojnih ciljev tisočletja, zmanjšuje; poudarja, da je zdrava in močna delovna sila pogoj za gospodarski razvoj;

8. poziva Komisijo, naj nadaljuje reformo mednarodnega razvojnega sodelovanja;

9. poudarja, da tekoča reforma mednarodne strukture za pomoč ne sme pomeniti nazadovanja v dosedanjih dosežkih na področju razvoja, državam članicam pa ne sme služiti za zanikanje svojih obljub;

10. meni, da zgolj na podlagi obsega sredstev razvojne pomoči ni mogoče soditi o smotrnosti in učinkovitosti ukrepov Evropske unije za razvojno pomoč;

11. meni, da mora imeti premostitev finančne in gospodarske krize še naprej prednost;

12. poudarja, da je treba še naprej zagotavljati pomoč in jo stalno prilagajati novim dejstvom in razmeram;

13. poudarja, da svetovna gospodarska kriza zahteva izpopolnjeno razvojno sodelovanje tako glede kakovosti kot obsega;

14. poudarja, da so bili kreditna kriza, negotovost, ki jo je povzročil cikel gospodarske depresije, ter padec v trgovini, naložbah in nakazilih izseljencev na mednarodni ravni kanali, po katerih se je kriza prenesla iz razvitih držav v države v razvoju, in da mora na vseh teh področjih EU nujno sprejeti spodbude ter na skupen, obsežen in usklajen način uveljaviti svojo prisotnost na mednarodnem prizorišču;

15. poziva Svet in Komisijo, naj bosta pri preverjanju instrumentov in politik za razvojno sodelovanje pozorna tudi na to, da bosta neželene učinke na gospodarstva držav v razvoju, kot so čedalje večja odvisnost od prenosov razvojne pomoči, ki negativno vplivajo na rast, plače in zaposlovanje, oblikovanje struktur za iskanje rent in korupcija, ohranila na kolikor mogoče nizki ravni;

16. poziva Svet in Komisijo, naj izboljšata usklajenost dvostranskega in večstranskega razvojnega sodelovanja, saj so pomanjkljivosti na tem področju med glavnimi vzroki za pomanjkanje učinkovitosti razvojne pomoči;

17. priznava, da zaradi vrzeli v ureditvi in nadzoru finančnega sektorja ter nekaterih politik mednarodnih finančnih institucij, krize ni bilo mogoče preprečiti, in da so se namesto tega negativne posledice še povečale; poudarja, da so v nasprotju z razvitimi državami ti pogoji ostro zmanjšali zmogljivosti držav v razvoju za odzivanje na upočasnitev gospodarske rasti s sprejetjem ukrepov davčnih spodbud;

18. poudarja, da mora odziv na finančno in gospodarsko krizo potekati na svetovni ravni in da se nobena finančna institucija, noben tržni segment in nobeno sodišče ne sme izogniti urejanju ali nadzoru, in da morata biti preglednost in odgovornost vseh akterjev temelj novega upravljanja finančnega sveta;

19. na eni strani pozdravlja izboljšanje možnosti izposojanja za države z nizkim prihodkom, ki so jih zagotovile mednarodne finančne institucije z višjo stopnjo porabe sredstev za revne, in poudarja zmanjševanje revščine in porabo sredstev za spodbujanje rasti v državah v razvoju; vendar je zelo zaskrbljen zaradi grožnje vedno večje zadolženosti držav v razvoju in nove krize vzdržnosti dolga; poziva vlade, naj nemudoma začnejo z reformami mednarodnih finančnih institucij;

20. poziva Komisijo, naj preuči izvajanje predloga Svetovne banke, ki predvideva ustanovitev sklada za ranljive države, namenjenega varni preskrbi s hrano, socialni varnosti in humanemu razvoju;

21. poziva voditelje skupine G-20, naj nemudoma ukrepajo glede zaveze z vrhunskega srečanja septembra 2009 v Pittsburghu o reformi svetovne razvojne strukture in v tem sklopu premestijo vsaj 5 % deležev Mednarodnega denarnega sklada gospodarstvom v vzponu in razvoju ter vsaj 3 % delnic z glasovalno pravico državam v razvoju in tranzicijskim državam;

22. poudarja potrebo po reformi svetovnega gospodarskega upravljanja, da bi zagotovili večjo zastopanost držav v razvoju na forumih odločanja; zato predlaga povečanje skupine G-20 za najmanj enega zastopnika držav v razvoju, zlasti iz najmanj razvitih držav, ki bi bil lahko predsedujoči skupine G-77;

23. poziva Komisijo in države članice, naj posebno pozornost namenijo spodbujanju in zaščiti dostojnega dela, pri čemer naj upoštevajo priporočila Mednarodne organizacije dela, katere vlogo je treba povečati;

24. poudarja, da je treba preiti k mednarodnemu sistemu vodenja, ki bo zaščitil najbolj ogrožene ljudi in države, zlasti tiste, ki jih je kriza najbolj prizadela in ki imajo neučinkovite mreže socialne varnosti oziroma jih sploh nimajo;

25. je seznanjen, da so članice Mednarodnega denarnega sklada odobrile dodelitev 250 milijard USD posebnih pravic črpanja in da bo le 18 milijard teh pravic namenjenih državam v razvoju; poziva države članice in mednarodno skupnost, naj preučijo predlog Sorosa, da bi morale bogate države svoje posebne pravice črpanja dodeliti skladu za svetovne javne dobrine, kot je boj proti podnebnim spremembam in za izkoreninjenje revščine;

26. poziva Svet in Komisijo, naj se zavzemata za povečanje sredstev mednarodnih finančnih institucij, dogovorjeno na vrhunskem srečanju skupine G20;

27. poziva Svet in Komisijo, naj zagovarjata ambiciozno reformo Mednarodnega denarnega sklada;

28. poziva k močnejšemu makroekonomskemu sodelovanju v skupini G-20, k okrepitvi vloge sistema OZN in reformi mednarodnih finančnih institucij za zagotovitev skupnega odziva na krizo in njene posledice v državah v razvoju;

29. obžaluje, da finančnega sektorja ni potegnil ustreznih naukov iz neprimerljive krize, ki jo je sam sprožil, kljub temu, da je prejel velikanske državne pomoči; glede tega pozdravlja zavezo voditeljev skupine G-20 na vrhunskem srečanju septembra 2009 v Pittsburghu za zagotovitev, da bo finančni sektor poravnal stroške krize, ki so jih do sedaj nosili davkoplačevalci, drugi državljani in javne službe tako v naprednih gospodarstvih, kot v državah v razvoju;

30. izraža trdno prepričanje, da bi bilo obdavčenje bančnega sistema za financiranje zavarovanja pologov ali reševalnega sklada pravičen prispevek finančnega sektorja za svetovno socialno pravičnost; namesto tega poziva k mednarodnemu obdavčenju finančnih transakcij za pravičnejši splošni davčni sistem in za pridobitev dodatnih sredstev za financiranje razvoja in svetovnih javnih dobrin, zlasti prilagoditve držav v razvoju podnebnim spremembam in njenim posledicam;

31. poziva Komisijo, naj predloži sporočilo o načinu, kako lahko obdavčenje mednarodnih finančnih transakcij prispeva med drugim k uresničevanju razvojnih ciljev tisočletja, odpravi svetovnih neravnovesij in spodbujanju trajnostnega razvoja na svetu;

32. poziva, naj bodo v poročilu, ki ga Mednarodni denarni sklad pripravlja za naslednjo srečanje skupine G20 o prispevku finančnega sistema za bremena, povezana s posredovanji različnih vlad, zajeta vsa neposredna in posredna bremena javnih financ, zlasti njihove posledice na proračune držav v razvoju;

33. je zelo zaskrbljen, ker naj bi se države v razvoju soočile s finančnim primanjkljajem 315 milijard USD v letu 2010, ter da vse večje davčne težave v najbolj izpostavljenih državah ogrožajo 11,6 milijard USD osnovnih sredstev za izobraževanje, zdravstvo, infrastrukturo in socialno varstvo; zato se mu zdi primerno preučiti možnost sporazuma z državami upnicami o začasnem moratoriju ali odpisu dolga za najrevnejše države, da jim boomogočeno izvajanje proticikličnih davčnih politik za lajšanje resnih posledic krize; proziva k nadaljnjim prizadevanjem za ureditev pregledne arbitraže dolgov;

34. pozdravlja pobude nekaterih držav članic o izvajanju prostovoljnega obdavčenja za emisije iz letalstva in pomorstva za prispevek k financiranju stroškov za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje v državah v razvoju ter poziva vse države članice, naj premislijo o izvajanju podobnega obdavčenja;

35. v skladu s svojo resolucijo z dne 21. oktobra 2008 poziva države članice in Komisijo, naj se v okviru sistema Evropske unije za trgovanje z emisijami dogovorijo, da bodo najmanj 25 % deleža dohodkov od licitiranja dovoljenj za izpuste CO_2 namenile podpori državam v razvoju za učinkovito soočanje s podnebnimi spremembami;

36. poziva Evropsko komisijo in države članice Evropske unije, naj podprejo vse ukrepe, ki služijo boju proti podnebnim spremembam, katerih glavne žrtve so države v razvoju, in naj pri tem poudarijo prenos ustreznih tehnologij;

37. poziva Komisijo in države članice, naj posvetijo dodatno pozornost povezavi med okoljsko in razvojno krizo in naj določijo trajnostne razvojne in „zelene“ prednostne cilje za EU; poziva EU, naj nameni dodatna finančna sredstva svojim obvezam za boj proti podnebnim spremembam v državah v razvoja, ob tem pa naj upošteva naraščajoče število okoljskih beguncev;

38. pozdravlja zavezo Evropskega sveta iz oktobra 2009, da pri boju proti podnebnim spremembam ne bo ogrozil uresničevanja razvojnih ciljev tisočletja; poziva Svet, naj se v skladu s sklepi vrhunskega srečanja v Københavnu in kompromisi, doseženimi na vrhunskem srečanju G20, čim prej dogovori o strogih finančnih zavezah, ki bodo državam v razvoju omogočile soočanje s slabšimi podnebnimi razmerami, in naj zagotovi, da potrebna pomoč zaradi gospodarske krize ne bo zopet pripeljala do zunanje prezadolženosti;

39. poudarja pomembnost denarnih pošiljk priseljencev, saj denar priteče neposredno v roke ciljnih skupin prebivalcev v državah v razvoju, ki ga lahko hitro uporabijo za nujne potrebe; poziva države članice in države prejemnice, naj omogočijo izročitev denarnih pošiljk in si prizadevajo za zmanjšanje njihovih stroškov;

40. pozdravlja zavezo voditeljev skupine G-8 z vrhunskega srečanja julija 2009 v L'Aquili, v Italiji, da bodo zmanjšali stroške denarnih nakazil z 10 na 5 % v petih letih; meni, da sta večja konkurenca na trgu in širši regulativni okvir bistvena ukrepa za zmanjšanje stroškov, povezanih z denarnimi nakazili, hkrati pa je treba pospešiti nove tehnologije in spodbuditi finančno vključitev revnih v državah v razvoju;

41. podpira oblikovanje skupnih javno-javnih in javno-zasebnih pobud za razvoj, zasnovanih na javnemu vodstvu in podpori zasebnih donatorjev v skladu s prednostnimi nalogami partnerskih držav, kot sredstvo za povečanje odgovornih in trajnostnih neposrednih naložb v države v razvoju in omogočanje prenosa tehnologije;

42. opozarja na bistveno vlogo lokalnih organov in decentraliziranega sodelovanja pri razvojnem procesu; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo decentralizacija področje za zbiranje evropske finančne pomoči državam v razvoju;

43. pozdravlja odobritev „mehanizma Flex“ za podporo upravičenih držav AKP pri soočanju s socialnimi posledicami krize in poziva, naj se sredstva hitro izplačajo; vendar izraža zaskrbljenost ob vprašanju, kako namerava Komisija zapolniti vrzel v financiranju, ki bo nastala v prihodnjih letih zaradi predčasne proračunske pomoči;

44. meni, da je trgovina glavna gonilna sila gospodarske rasti in zmanjševanja revščine v državah v razvoju, ter poziva EU in države članice, naj uporabijo svoj mednarodni vpliv, da bo razvoj ostal v središču kroga pogajanj iz Dohe in da se bodo ta pogajanja zaključila uspešno in pravično ter k razvoju usmerjeno, hkrati pa naj izboljšajo pristop politike EU pomoči za trgovino, ki naj bo namenjen revnim;

45. poudarja, da mora Evropska unija v skladu s členom 208 Pogodbe o delovanju Evropske unije zagotoviti, da njene politike o trgovini, varnosti, blaženju, kmetijstvu in na drugih področjih poenoteno delujejo v korist držav v razvoju in da spodbujajo pravičen mednarodni finančni in trgovinski sistem, ki je naklonjen razvoju;

46. opominja, da je načelo skladnosti politike za razvoj, zapisano v Pogodbah EU, ključni koncept za dosego razvojnih ciljev tisočletja; v skladu s tem poziva EU, naj razvije trgovinsko politiko, ki bo usklajena z doseganjem razvojnih ciljev tisočletja; poziva k oblikovanju trdnih pravnih mehanizmov, ki bodo zagotovili, da bo EU odgovarjala za svoje zaveze glede skladnosti politike;

47. poziva k večji usklajenosti razvojne pomoči in drugih politik EU; ugotavlja, da lahko na primer trženje kmetijskih proizvodov, ki jih subvencionira EU, ovira nastanek dobro delujočih trgov za proizvode revnih lokalnih kmetov in tako izniči prizadevanja v okviru projektov za izboljšanje lokalne kmetijske proizvodnje;

48. izraža prepričanje, da bi uravnotežen, pravičen in v razvoj usmerjen zaključek kroga pogajanj v Dohi prispeval h gospodarskemu okrevanju po krizi in bi lahko pripomogel k zmanjšanju revščine v državah v razvoju, ustvarjanju kakovostnih delovnih mest in znižanju potrošniških cen; je zato globoko zaskrbljen, ker pogajanja vDohi ne napredujejo;

49. poudarja, da je treba za dosego večje finančne stabilnosti in boljšega delovanja svetovnega trgovinskega sistema v okviru Svetovne trgovinske organizacije napredovati k novemu mednarodnemu denarnemu in finančnemu sistemu, ki bo temeljil na večstranskih pravilih, v katerih bodo upoštevane posebne težave držav v razvoju, in ki bo spadal pod okvir OZN;

50. opozarja, da je cilj strategije pomoči trgovini (Aid for Trade) pomagati državam v razvoju in manj razvitim državam pri pogajanjih o trgovinskih sporazumih, njihovem izvajanju in koriščenju, razširitvi trgovine in pospeševanju izkoreninjenja revščine; zahteva, naj Komisija in države članice spoštujejo obveznost, da bodo namenile dve milijardi EUR letno do leta 2010 na ravni celotne EU; zahteva, naj Komisija predstavi natančne podatke in zneske o proračunskih vrsticah, uporabljenih za financiranje pomoči v zvezi s trgovino in pomoči trgovini (poleg proračunske vrstice 20 02 03), ter za celotno financiranje „pomoč za trgovino“, ki izhaja iz proračuna EU;

51. ponovno poudarja, da sporazumi o gospodarskih partnerstvih ne morejo biti obravnavani le kot mednarodni instrument trgovine; poziva Komisijo, naj si prizadeva za hiter zaključek pogajanj in hkrati upošteva, kako bi lahko določbe teh sporazumov vplivale na zmožnosti držav v razvoju za soočanje s krizo;

52. ugotavlja, da je občutno zmanjšanje izvoznih prihodkov v mnogih državah v razvoju, zlasti pa v najmanj razvitih državah, zmanjšalo rast in razvoj južnega dela sveta; poziva Komisijo, da pri pogajanjih o trgovinskih sporazumih in njihovem izvajanju, zlasti sporazumih o gospodarskem partnerstvu, poveča skladnost politike EU za razvoj in med drugim spodbujanje dostojnega dela, blaginje in ustvarjanja novih delovnih mest ter zagotovi primerno asimetričnost in prehodna obdobja za trgovinske obveznosti ter spoštovanje prednostnih nalog vsake države ter ustrezno posvetovanje s ključnimi akterji in civilno družbo;

53. meni, da je kriza doslej najbolj prizadela države v razvoju, ki so še posebej odvisne od sredstev za razvojno sodelovanje in precej izvozno usmerjene, saj finančni tokovi s severa proti jugu čedalje bolj usihajo, notranji trgi številnih držav v razvoju pa so prešibki, da bi nadomestili pomanjkanje izvoza;

54. poziva Komisijo, naj opravi oceno odvisnosti držav AKP od izvoza in združljivosti tega z razvojnimi cilji v državnih strateških načrtih;

55. je seznanjen s sporazumom o globalnem sistemu trgovinskih preferencialov (GSTP, Global System of Trade Preferences), mehanizmom, ki ga je oblikovalo 22 držav v razvoju, da bi zmanjšale tarife in druge ovire za izvoz blaga, s katerim medsebojno trgujejo, in tako pospešile trgovino jug-jug ter dosegle večjo neodvisnost od pretresov v svetovni trgovini;

56. meni, da protekcionizem ni pravi odgovor na krizo in ponovno poziva EU, naj zmanjša trgovinske ovire in subvencije Unije, ki izkrivljajo trgovino, kar je povzročilo veliko škode v državah v razvoju;

57. meni, da mora evropska razvojna politika spoštovati interese EU in interese držav v razvoju ter da vzajemnega odpiranja trgov ne smemo dosegati na račun gospodarske stabilnosti v državah v razvoju in zahteva enakovredne nadzorne in ureditvene okvirje; poziva Komisijo, Svet in Evropsko investicijsko banko, naj pri razvojnem sodelovanju namenijo prednost zagotavljanju mikroposojil malim in srednjim podjetjem ter malim kmetom, s čimer bodo spodbudili trajnostne regionalne gospodarske strukture;

58. poziva Komisijo, naj zagotovi izvajanje ukrepov, sprejetih za dosego njenih dolgoročnih načrtov za razvoj med tem, ko pripravlja trajnostni razvoj in človekoljubno pomoč za obdobje, ko bo kriza najbolj obremenjevala države v razvoju;

59. poudarja, da so razsežnost, globina in zapletenost finančne krize povezane s slabo povezanostjo finančnega razvoja in realnega gospodarstva, z obstojem vse večjih svetovnih neravnovesij in vse resnejših okoljskih problemov na planetu, kar je treba nujno izboljšati, da se bo gospodarski sistem usmeril k svetovnemu trajnostnemu razvoju;

60. izraža veliko zaskrbljenost, da je morda negativen vpliv davčnih oaz v revnih državah nepremostljiva ovira za njihov gospodarski razvoj in posega v suverenost drugih držav, škodi učinkovitosti finančnih trgov in učinkovitosti dodeljevanja sredstev, spodkopava državne davčne sisteme in veča stroške obdavčevanja, ustvarja spodbude za sodelovanje v gospodarskih zločinih ter škoduje zasebnim dohodkom, dobremu upravljanju in gospodarski rasti, s čimer preprečuje, da bi države v razvoju vlagale v javne storitve, izobraževanje, socialno varnost in blaginjo ljudi;

61. poudarja, da davčne oaze in centri off-shore spodbujajo strategije izogibanja davkom (na primer s prirejanjem cen pri transakcijah), utajo davka in nezakoniti beg kapitala; zlasti poudarja, da davčne goljufije v državah v razvoju vodijo k letnim izgubam davčnih prihodkov, ki desetkrat presegajo razvojno pomoč iz razvitih držav; zato poziva države članice, naj boj proti davčnim oazam, utaji davkov in nezakonitemu begu kapitala iz držav v razvoju obravnavajo kot eno od prednostnih vprašanj; v zvezi s tem znova izraža prepričanje, da bi bilo treba samodejno izmenjavo podatkov razširiti na svetovno raven in izvajati v večstranskem okviru;

62. ugotavlja, da v svetu obstaja na ducate davčnih oaz, ki jih celo nekatera podjetja s sedežem v državah OECD uporabljajo za to, da se izognejo plačilu davka državam v razvoju, kjer opravljajo dobičkonosne dejavnosti, ali svojim matičnim državam; poziva Komisijo, naj pripravi poročilo o tem, kakšne so možnosti za razširitev samodejne izmenjave podatkov na svetovno raven, za uvedbo ukrepov proti davčnim oazam, ki nočejo sodelovati, in posameznikom, ki jih uporabljajo, ter za obvezno razkritje ustvarjenega dobička in plačanih davkov za vsako državo posebej, ki bi veljalo za nadnacionalne družbe v EU;

63. priznava, da se s sporazumi o izmenjavi davčnih podatkov niso odpravile škodljive strukture ločenih davčnih sistemov ali pomanjkanje javnih knjig, in tudi se niso zagotovile predložitev poslovnih knjig, revizije ali vodenje evidence; pozdravlja prizadevanja skupine G-20 in organizacije OECD za ukrepe proti davčnim oazam, a opaža in obžaluje, da uvedena merila, sporazumi za izmenjavo davčnih podatkov in veljavni postopki ne bodo dovolj za reševanje problema davčnih oaz in nezakonitih finančnih tokov; poziva organizacijo OECD, skupino G-20 in Evropsko unijo, naj sprejmejo strožja merila za opredelitev davčnih oaz in naj si prizadevajo za mednarodno obvezujoč večstranski sporazum o samodejni izmenjavi davčnih podatkov, v kateremu bi bili za primere nespoštovanja navedeni protiukrepi;

64. poziva EU, države članice in mednarodne finančne institucije, naj pomagajo državam v razvoju pri večanju njihovih prihodkov in vzpostavitvi zmožnosti na davčnem področju;

65. je seznanjen, da je polovica nezakonitih finančnih tokov iz držav v razvoju povezanih z manipulacijo tržnih cen in zato ponovno poziva k novemu zavezujočemu svetovnemu finančnemu sporazumu, s katerim bi nadnacionalne družbe, vključno z njihovimi različnimi podružnicami, prisilili k samodejnemu razkritju pridobljenega dobička in plačanih davkov za vsako državo posebej, da bo zagotovljena preglednost njihove prodaje, dobičkov in davkov v vseh državah, kjer se nahajajo;

66. poziva Komisijo, naj dejavno spodbuja družbeno in okoljsko odgovornost gospodarskih družb, da bi se omogočilo učinkovito spremljanje vpliva operacij čeznacionalnih družb in njihovih hčerinskih družb v državah v razvoju na družbo, okolje in človekove pravice;

67. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da bi nadaljnje slabšanje gospodarskih razmer v državah v razvoju lahko privedlo do nesprejemljivo visoke stopnje brezposelnosti in okrepilo ekonomsko migracijo; dodaja, da bi lahko ti migracijski tokovi povzročili beg možganov iz držav v razvoju, kar bi škodilo njihovi gospodarski rasti v prihodnosti;

68. opozarja na potrebo po resničnem napredku v bančnih sistemih v državah v razvoju kot konkretnem ukrepu za zagotovitev naložb ter razvoja in rasti finančnega sektorja, denarnih pošiljk priseljencev ter trgovinske in vse druge pomembne menjave, kar bi privedlo do socialne kohezije ter politične in gospodarske stabilnosti;

69. pozdravlja pobudo Urada za droge in kriminal pri Združenih narodih ter Svetovne banke za izterjavo ukradenih sredstev, da bi državam v razvoju pomagali pri boju proti korupciji, kriminalnim dejavnostim in izogibanju davkov, ter poziva države članice, naj ratificirajo Konvencijo Združenih narodov proti korupciji;

70. poudarja, da je treba državam v razvoju pomagati pri ustvarjanju učinkovitih zmogljivosti (v njihovem interesu) za okrepitev boja proti korupciji in pravne države, upravljanja in preglednosti njihovih javnih financ, da se tako izboljšajo predvidljivost, izvajanje in nadzor proračuna; poudarja pomen parlamentarnega nadzora nad javnimi financami; vztraja, da je treba izboljšati mednarodne računovodske standarde, da bi preprečili izogibanje davkom in njihovo utajo, med drugim tako, da bi od nadnacionalnih družb zahtevali pripravo finančnih poročil za vsako državo posebej;

71. pozdravlja dejstvo, da je Evropska investicijska banka uveljavila svojo obstoječo politiko za offshore finančne centre; poziva EU, države članice in Evropsko investicijsko banko, naj prevzamejo vodilno vlogo v boju proti davčnim oazam, tako da sprejmejo pravila javnega naročanja in izplačevanja javnih sredstev, ki bodo vsem podjetjem, bankam ali drugim institucijam, ki so registrirane v davčni oazi, prepovedala uporabo javnih sredstev; poziva Evropsko investicijsko banko, naj kot del svojih izboljšanih smernic upošteva potrebo podjetij in finančnih posrednikov, da poročajo o svojih dejavnostih za vsako državo posebej.

72. ugotavlja, da si Evropska investicijska banka prizadeva, da se njena jamstva in naložbe ne izvršujejo prek davčnih oaz; poziva Evropsko investicijsko banko, naj sprejme potrebne dodatne ukrepe, ki bodo zagotavljali, da do tega ne bi prihajalo posredno; poziva Evropsko investicijsko banko, naj izvaja politiko za finančne centre off-shore; poziva Evropsko investicijsko banko, naj posebno pozornost nameni oblikovanju pravil ali meril pogojenosti, da bodo ta skladna s cilji politike EU in pojmom dostojnega dela, kot ga je opredelila Mednarodna organizacija dela, s čimer bodo zagotovljeni maksimalni izkoristek pomoči, vključevanje lokalnih podjetij in podpiranje boja proti korupciji; meni, da bi morala Evropska investicijska banka svojo politiko zaposlovanja usmeriti v pridobivanje strokovnjakov z okoljskega in razvojnega področja;

73. meni, da je sedanji vmesni pregled zunanjih posojilnih dejavnosti Evropske investicijske banke in sodelovanja, ki bo končan leta 2010 in v kateremu je Parlament sozakonodajalec, velika priložnost za povečanje vloge Evropske investicijske banke v razvojnem sodelovanju, pri čemer je poglavitni cilj doseči razvojne cilje tisočletja do leta 2015; zato je treba nameniti prednost projektom, ki so namenjeni zmanjševanju revščine;

74. obžaluje trend padanja, ki je prisoten v naložbah in kmetijstvu držav v razvoju že od osemdesetih let, in poziva Komisijo, naj postavi varnost preskrbe s hrano za prednostni cilj razvojnih politik Unije ter tako poveča podporo kmetijstvu, zlasti proizvodnji hrane in razvoju podeželja;

75. meni, da je omejen dostop morebitnih podjetnikov do posojil in mikroposojil ena glavnih ovir za gospodarski razvoj držav v razvoju; poleg tega poudarja, da jamstva za posojila v večini primerov niso na voljo; zato poziva Komisijo in Evropsko investicijsko banko, naj razvijeta programe za dostop do posojil in mikrokreditov;

76. poziva Komisijo in države članice, naj podprejo ukrepe za olajšanje dostopa držav v razvoju do posojil, tudi znatno kapitalizacijo večstranskih razvojnih bank in oblikovanje okvira, ki bo omogočal izdajo dovoljenj različnim ponudnikom finančnih storitev za kritje potreb lokalnega prebivalstva;

77. poziva Komisijo, naj pri pripravi predloga sklepa o mandatu Evropske investicijske banke za zunanja posojila po vmesnem pregledu v celoti upošteva priporočila iz tega poročila;

78. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, državam članicam, organizacijam ZN, Mednarodnemu denarnemu skladu in Svetovni banki ter guvernerjem Mednarodnega denarnega sklada in Svetovne banke držav članic EU ter državam G-20.